N°. 209. Zaturdag 3 Januarij 1863.

APELDOORNSCHE COURANT.

Deze Courant verschijnt ZATURDAG van iedere week. — Abonnementsprijs 65 Cent voor drie maanden. Afzonderlijke nommers kosten 7½ Cent.

Uitgever T. D. H. PULL Boekhandelaar te *Apeldoorn.*
Brieven *franco*, aan de Redactie der Apeldoornsche Courant.

Advertentien van 1 tot 5 regels kosten 50 Cent, elke regel meer 10 Cent, benevens 35 Cent zegelregt voor elke plaatsing.
Uiterlijk Donderdag avond te bezorgen.

Preékbeurten bij de Hervormde Gemeente te Apeldoorn.

Zondag 4 Januarij, 1863.
Voormiddag Ds. A. ROELOFFS, Bediening van van het H. Avondmaal.
Namiddag Ds. A ROELOFFS, Dankzegging.
Woensdag 7 Januarij des avonds ten 6 ure, Ds. N. H. de Graaf, Bijbellezing.

OPENBARE KENNISGEVING.

Aan belanghebbenden wordt bekend gemaakt dat de Afdeeling 's Gravenhage, der Vereeniging ter bevordering van Fabrijk- en Handwerksnijverheid in Nederland voornemens is, in de maanden Julij en Augustus, aldaar eene nationale tentoonstelling van metalen en daaruit vervaardigde voorwerpen te houden; en worden mitsdien allen in deze gemeente, die genegen mogten zijn voorwerpen in te zenden, verzocht, tot het bekomen van nadere inlichting, zich te vervoegen bij den voorzitter of secretaris van de kamer van koophandel en fabrieken alhier.

Apeldoorn, 1 Januarij 1863.

De kamer voornoemd
BRUNO TIDEMAN Jr.
Voorz.
J. E. CLARINGBOULD
Secret.

Het jaar 1862 is met al zijn lief en leed voorbij ... velen was het een jaar rijk aan zegeningen, voor anderen een jaar van groote rampen. Het verledene ligt voor ons open, de toekomst is met eenen diepen sluijer bedekt, en is het aan geen sterveling vergunt een tip daarvan op te ligten. Er mogen zich hier en daar aan den Godsdienstigen en politieken horizon zware wolken zamen pakken, uit die duisternis zal voorzeker, vroeger of later, een helderen dageraad te voorschijn treden. Voor geen land echter leverde het afgeloopen jaar grooter rampen op, dan voor de Vereenigde Staten van N.-Amerika; het Eutopia van zoovelen, het land der vrijheid, maar ook der bandeloosheid; het land van vooruitgang en energie, van orthodoxie en ongeloof. Aldaar worden de hechtste banden, die volken verbinden kunnen, verscheurd; broeders staan tegen broeders over; duizenden zijn reeds op het slagveld gevallen, en daar waar vroeger bloeijende steden, rijke fabrieken en vruchtbare plantagien aanwezig waren, staat handel en nijverheid stil, liggen de gronden brak, en in plaats van voorspoed, heerscht ellende en misdaad alom. Hoelang deze, de menschheid onteerende toestand aan zal houden, valt moeijelijk te bepalen. Zoolang de onderlinge haat en daaruit voortvloeijende bloeddorst niet is behaald, of de partijen, ten gevolge van de uitputting hunner finantien, gedwongen worden hunne hartstogten te beteugelen, kon geene verandering verwacht worden. Doch deze krijg is niet alleen verderfelijk voor dat werelddeel, ook geheel Europa wordt er door geschokt. Reeds sedert maanden staan bijna overal de katoenspinnerijen stil, uit gebrek aan grondstof. Het getal voor hen, die ten gevolge hiervan zonder werk zijn, bedraagt alleen in Engeland, meer dan 2 millioen, zonder nog te spreken van hen, die in andere deelen van Europa, in hetzelfde lot deelen. Doch niettegenstaande zoovelen bijna broodeloos zijn, is tot hiertoe nog nergens de rust verstoord. Ofschoon men geneigd zou zijn uit te roepen: Hoe is het mogelijk dat in eene christelijke maatschappij zulk een toestand denkbaar is, zoo moet men toch met blijdschap erkennen, er nog velen gevonden worden indachtig aan het grootste gebod: hebt God boven alles en uwe naasten als u zelven lief, en naar hun vermogen bijdragen om den nood hunner lijdende natuurgenooten te leenigen.

Wij willen geen politiek overzigt leveren, wij willen alleen tot dankbaarheid opwekken voor de vele zegeningen, die Nederland in het afgeloopen jaar heeft mogen genieten, en tot tevredenheid met den toestand waarin het vaderland verkeert.

Ook de toestand onzer gemeente levert alle redenen van tevredenheid op. Veel is in dit jaar tot stand gebragt, zoo wat betreft de uitbreiding der gemeente zelve, den aanleg van kunstwegen, waterleidingen, hernieuwingen van schoolgebouwen enz. Ook onze fabrieken, ofschoon niet zulke ruime winsten afwerpende als voor een paar jaren, hebben steeds een goed debiet gehad; terwijl de handel in het algemeen vooruit is gegaan.

Maar wanneer wij opmerken, hoevele misdrijven, ja zelfs misdaden, in en om onze gemeente, in het afgeloopen jaar zijn gepleegd; dan moeten wij erkennen het jaar 1862 met eene zwarte kool in hare archieven zal blijven aangeteekend.

Wij hebben in den laatsten tijd wel eens hooren beweren, te Arnhem geene zitting van de regtbank voorbij ging, zonder dat er zaken uit Apeldoorn behandeld werden. Wij hielden dit altijd voor overdreven; wezen daarbij op de geringheid der gepleegde feiten, en hielden vol zulks niet als een bewijs kon worden aangehaald voor de zedeloosheid van dit gedeelte der Veluwe en onzer gemeente in het bijzonder. Dat het jaar, dat wij zijn ingetreden, zich in dit opzigt, boven het vervlogen, gunstig zal onderscheiden, dat onze gemeente en het geliefde vaderland verschoond moge blijven van die rampen, waardoor zoo menig land geteisterd wordt, is de wensch van schrijver dezes, en zoo wij vertrouwen van een ieder onzer lezers.

APELDOORN, 2 Januarij.

De aftredende leden van de Kamer van Koophandel alhier, de Heeren J. P. W. van Dijk en J van Delden Mz. zijn beide onlangs weder herkozen, de laatste na herstemming met den Heer J. B. Hügenholtz.

— Toen op den laatsten dag des vorigen jaars bekend was geworden dat het Z. M den Koning behaagd had onzen geachten Burgemeester den Heer D. Bas Backer weder als zoodanig te herbenoemen, haastten zich de meeste inwoners van onze gemeente als een blijk van hulde aan ZEd. Gr. Achtb de nationale vlaggen uit te steken, terwijl aan de vaart gedurig vreugdeschoten gelost werden, zigtbaar getroffen begaf ZEd. Gr. Achtb. zich naar het Gemeentehuis, ontving daar vele gelukwenschingen, en te half 2 ure bragt het Muzijkgezelschap de Harmonie ZEd. Gr. Achtb. eene aubade, waarbij eene menigte volks op de been was, gister morgen 1 Januarij ontving de Burgemeester den geheelen Gemeenteraad met den Wethouder, gemeente-ontvanger enz om ZEd. Gr. Achtb. te complimenteren; moge de Heer Bas Backer nog vele jaren gespaard blijven, en aan 't hoofd der gemeente tot geluk en voorspoed derzelve werkzaam zijn.

— Berigtten wij in N. 207 dezer Courant. dat onze jongste leeraar Ds. N. H. de Graaf voor het beroep naar Breda bedankt had, kort daarop ontving ZWEerw. andermaal een beroep naar Rotterdam, met leedwezen ziet men den leeraar vertrekken, gedachtig aan het vele goede, door ZEerw. in onze gemeente gesticht.

— Op nieuwjaarsdag zijn in deze gemeente nagenoeg 550 armen bedeeld, en wel 300 hoofden van huisgezinnen en 250 kinderen; elk vader of moeder ontving 1 oud pond spek, 4 pond brood en 1 pond bruine boonen; ieder kind ½ pond spek, 4 pond brood, ½ pond bruine boonen.

— Gepass. maandag is in eene sloot bij de Kar het lijk gevonden van Christine Lussink oud 37 jaar dienstmeid te Voorst. Men vermoedt dat zij door zelfmoord ... 9,500 aan haar leven heeft gemaakt.

Korte binnenlandsche berigten.

In de Kloosterkazerne te Breda is verleden week brand ontstaan, dien men echter spoedig meester werd. — Idem te Culemborg in eene bakkerij, die ook gelukkig afliep. — Door den jongsten storm zijn onder Bergen op Zoom drie nieuw ingedijkte polders onder water gezet. — Ook te Utrecht zal eene meel- en broodfabriek worden opgerigt. — Te Warfhuizen is een kapitale, nieuwe rogge- en pelmolen, door den jongsten orkaan geheel vernield. Het ongelukkigste is dat men daarbij het verlies van een menschenleven heeft te betreuren. De molen dien men wegens het noodweer had stil gezet, van zelf beginnende te draaijen, zond de molenaar twee zijner knechten naar boven om hem weer stil te zetten. Terwijl zij hiermede bezig waren, nam een geweldige rukwind den kap, de as en het rad van den molen mede, waardoor de zwikstelling verbrijzeld werd en beide mannen van eene hoogte van 30 vt. naar beneden stortten. De een kreeg als door een wonder niet het minste letsel, de ander bezweek na eenige uren lijdens aan de gevolgen van zijn val. — Mr. J. Amersfoort te Badhoeve heeft naar aanleiding der in den jongsten tijd in Engeland gedane klagten over de inférieure kwaliteit der friesche boter, zijne eigene boter aan koningin Victoria gezonden, en daarop niet alleen een' beleefden brief met aanvrage naar meer, maar zelfs bestellingen van eenige tot de hofhouding behoorende huisgezinnen ontvangen. De heer Amersfoort raadt de friesche boerenzoons aan, met de lange winteravonden Engelsch te leeren, dat in de eerste plaats niet alleen eene aangename en nuttige tijdkorting is, maar hen tevens in staat zal stellen, om met de Engelsche grooten direct en zonder tusschenkomst van boterkoopers in connectie te treden, die *uitmuntende* boter *uitmuntend* willen betalen. — Onder Ingen is de turfloods eener steenbakkerij, waarin ongeveer 1000 ton turf geborgen waren, door brand vernield. — Het Rumoer in Zeeland is op nieuw eene prooi der golven geworden. — Te Andel heerschen de mazelen zoo sterk, dat van de 130 kinderen naauwelijks 30 ter school komen. — Frans van Heugten door het prov. hof van Noord-Brabant wegens het vermoorden eener 71 jarige vrouw ter dood veroordeeld is door Zijne Majesteit kwijtschelding van de straffe des doods verleend, en met 20 jarige tuchthuisstraf begenadigd. — Te Beusichem overleed onlangs een schoolmeester, die kort voor zijn dood 15,000 gulden geërfd had, waarover hij en zijne vrouw niet weinig verheugd waren. Op zijn sterfbed gelaste hij zijne vrouw hem niet te doen uitkleeden maar te begraven zooals hij daar lag. De vrouw volgde stipt zijn bevel. Toen men aan tot de regeling der erfenis wilde overgaan was men niet weinig ontsteld niets te kunnen vinden. Men gaf dus den raad om met toestemming der autoriteit het lijk op te graven, en ziedaar, men vond op het hart van onzen paedagoog de eene helft der vermiste som en onder zijn regter arm de andere. Men weet echter niet wat de man met dit geld in zijne kist wilde uitvoeren.

Voor den Landbouwer.

Januarij en *Februarij* kan men op den akker niet veel meer verrigten dan den drukten arbeid van de lente voorbereiden en, voor zooveel het weêr zulks toelaat, beginnen. Wanneer dit niet reeds geschied is, dient men voort te gaan met mest voor de zomergewassen naar het land te brengen; uit te spreiden, en, als de vorst het niet belet, onder te strijken, maar nimmer aan hoopjes te laten liggen; want wij weten thans dat de vrees voor uitdroogen en krachtverlies in uit-

espreide mest ongegrond is. — Ook het aardapelland, dat nog niet diep geploegd en gegrondoerd is, dient volstrekt alzoo bewerkt te worden. — De in Augustus van het vorig jaar gescheurde weiden, behoort men thans te tweevoren en ter bezaaijing gereed te maken. — Het tweevoren, met twee ploegen achter elkander in dezelfde voorbouwen, komt hier juist te pas om lossen grond voor het zaaizaad op de omgeploegde zoden te verkrijgen. — Met het bemesten van de weilanden dient men voort te gaan, deels ook door den mest in aardhoopen tot mengmest te mengen, om hem tegen het einde van Maart uit te spreiden. Hoe vruchtbaarder de weiden des te later mesten.

BURGELIJKE STAND

van APELDOORN.

Ondertrouwd: B. van den Berg, j. m. 28 j. met J. van Loenen wed. 32.

Gehuwd: Geene.

Bevallen: B. W. Bruce geb. van der Worp, Z. — G. Voskamp geb. Hartgers, D. — G. Broekhuis, 2 Z. — F. Slijkhuis geb Westerik, Z. — A. Landaal geb. IJzerman, Z. — F. Beekhuis geb. Bonhof, Z. — J. P. Avelingh geb. Snijhorst, D. — T. Maassen geb. Mulder, D. — C. Jonker geb. ten Harmsen, levenl. Z.

Overleden: B. Peters 7 j. — J. Diks geb. Wippes 48 j. — L. van Noort 8 m. — G. Voskamp geb. Hartgers 38 j. — H. Mouw geb. Harmsen 25 j. — H. Voskamp 2 d. — C. Leusink 37 j. — H. Pelgrum geb. Huis in 't Veld 45 j. — G. Mulderij geb. van Asselt.

van EPE

Ondertrouwd: J. Leurink weduwn. van M. Jonker. — S. Scholten wed van J. Bijsterbosch.

Gehuwd: W. Kis en J. Horsman.

Bevallen: J. Terwel geb. van Essen, Z. — J. Brummel geb. van Essen, Z — E. Eeuwhort, D. — W. van Huffelen geb. van Huffelen, D. — E. van Egteren geb ter Velde, Z. — M. Kramer geb. Reus, Z. — H. Dalhuizen geb van Triest, D. — G. Westerink geb. Rozendaal, D.

Overleden: L. van Veldhuizen weduwn. van W. M. van Groningen 79 j. — J. Leeman 7 m. — H. Dul 2 j. — J. T. Scholten 4 j. — R. Rouh 2 j.

Beurs te Amsterdam.

Prijs-Courant van eenige effecten.

WOENSDAG, 31 Dec.

Nederland 4%	$99\frac{7}{8}$
id. 3%	77.
id. $2\frac{1}{2}$%	$63\frac{1}{2}$
Rusland oude 5%	$102\frac{1}{4}$
id 6e Serie 5%	$91\frac{1}{16}$
Oostenrijk Metal. 5%	$62\frac{5}{6}$
id. $2\frac{1}{2}$%	$31\frac{5}{8}$
id. rente Amsterdam 5%	$80\frac{1}{4}$
id. nationale 1854 5%	$66\frac{7}{16}$

MARKTBERIGTEN.

Apeldoorn 31 Dec.

Tarwe *f* 9.00 à *f* 12.00. — Rogge *f* 6.50 à *f* 7.10. — Boekweit *f* 5.50 à *f* 6.00.

29 Dec. Boter *f* 0.40 à *f* 0.45 de 5 ons.

31 » » $\frac{1}{16}$ vat *f* 9.25 à *f* 9.50.

$\frac{1}{8}$ vat *f* 19,00 à *f* 20,00.

Epe 31 Dec.

Rogge *f* 6,50 à *f* 7,00. — Boekweit *f* 5,75 à *f* 6,25. — Boter $\frac{1}{8}$ ton *f* 20,00 à *f* 21,00.

Deventer, 2 Jan.

Tarwe *f* 8,00 à *f* 10,00. — Rogge *f* 6,50 à *f* 7,20. — Boekweit *f* 5,25 à *f* 6,00. — Gerst *f* 4,75 à *f* 5,25. — Haver *f* 3,25 à *f* 4,00. — Graauwe Erwten *f* 0,00 Gele *f* 00,00 à *f* 00,00. — Paardeb. *f* 0,00 à *f* 0,00. — Boter per 20 Ned. p. 1e soort *f* 20,00 à *f* 22,50; Inferieure *f* 00,00; 2e soort *f* 15,00 à *f* 16,00.

CORRESPONDENTIE.

Alle *ongeteekende* stukken worden door de Redactie ter zijde gelegd.

Het is ondergeteekenden een wezenlijk genoegen, allen die iets hebben bijgedragen tot leniging van het ongeluk dat den schoenmaker G. Mooij heeft getroffen, te kunnen berigten; dat uwe gezamenlijke liefdegiften een bedrag uitmaken van *f* 122.84, en daarvan, ten behoeve der nu wed. Mooij en hare drie jonge kinderen, het beste gebruik wordt gemaakt.

JOHs BERTEL Lz.
P. LEENDERTZ HZn.

Advertentiën.

Vertrek der Beurtschepen van Apeldoorn.

9 Januarij H. van Triest naar Amsterdam.
21 » H. J. Wiepking naar Rotterdam.
23 » G. van 't Ende naar Amsterdam.

WATERHOOGTE TE DEVENTER.

27	Dec	39	Palm	8	Duim	+	AP.
28	»	38	»	9	»	»	»
29	»	38	»	7	»	»	»
30	»	38	»	5	»	»	»
31	»	38	»	5	»	»	»
1	Janu.	38	»	5	»	»	»
2	»	38	»	5	»	»	»

Te Apeldoorn bij T. D. H. PULL.